

Möte om ny Mälarmodell för att minimera oljeskadeskador vid olyckor

18 november bjuder Mälarens Vattenvårdsförbund och dricksvattenproducenter i Mälaren in till ett möte om effektivt oljeskadeskydd i Mälaren och behovet av ett samarbete kring oljespridningsmodellen Seatrack Web.

Datum: 18 november 2024

Tid: 9.00 – 11.00

Plats: Digitalt

Vad är Seatrack Web?

Effektiv miljöräddning i råvattentäcker är viktig ur två aspekter, både för att minimera skador på miljön och för att minimera påverkan på dricksvattenförsörjningen i samband med ett utsläpp.

För att tidigt kunna påbörja räddningsinsats efter ett utsläpp i större sjöar är det viktigt att snabbt få en prognos för hur oljan eller föroreningarna sprids, och var och när den når stranden eller dricksvattenintag. Med systemet Seatrack Web som SMHI tillhandahåller, kan ni enkelt göra spridningsprognoser timme för timme och även spåra utsläppskällan.

Seatrack Web är ett webbaserat verktyg som används för att animera hur strömmar, vindar och isläggning ändras timme för timme och hur föroreningar, exempelvis olja, kommer att förändras och driva. På så sätt kan saneringsinsatser planeras och underlättas både ute på öppet vatten och längs den strandsträcka som riskerar att drabbas.

Mer information om Seatrack Web och hur den används i Östersjön finns att hitta på SMHI:s hemsida [här](#).

Länk till Seatrack Web Mälaren finns [här](#).

Bakgrund & Syfte

I den regionala oljeskyddsplanen framgår att modellen Seatrack Web är ett viktigt verktyg för att Kustbevakningen ska kunna sätta in effektiva åtgärder på rätt plats och tidpunkt vid ett oljeutsläpp i Mälaren. Modellen är även viktig för Mälarens dricksvattenproducenter för att kunna ha beredskap och stödja Kustbevakningen med att skydda dricksvattenintagen i Mälaren.

Med Seatrack Web gynnas alla strandnära kommuner genom att skyddsvärda stränder och områden snabbt kan lokaliseras, prioriteras och skyddas i förhållande till utsläppets spridning. Utan ett verktyg som Seatrack Web försvåras arbetet med att förutse vart ett oljespill tar vägen, vilket kan leda till att åtgärder inte sätts in på rätt plats. Alla utsläpp som sker på Mälaren, eller utsläpp på land som leds till Mälaren, kan leda till stor skada på dricksvattenkvaliteten samt djur- och växtliv om inte rätt åtgärder tidigt sätts in.

I dagsläget finns Seatrack Web uppsatt för Mälaren, men det saknas en finansieringslösning för driften och underhållet av modellen från 2025.

I Väneren har medlemmarna i Vänerens Vattenvårdsförbund gått ihop och finansierar Seatrack Web uppsatt för Väneren. Utöver att modellen i Väneren kan användas av Kustbevakningen kan modellen även användas av samtliga aktörer som finansierar modellen och nyttjar eller påverkar Väneren.

Vi hoppas att genom detta möte lyckas få till ett samarbete och en gemensam finansieringslösning för Seatrack Web för ett effektivare oljeskadeskydd även i Mälaren.

Vem har nytta av Seatrack web?

Alla som bor runt Mälaren, eller nyttjar Mälaren, har nytta av Seatrack Web då verktyget kan ses som en försäkring om att när ett utsläpp sker kan Kustbevakningen göra ett effektivt åtgärdsarbete för att minimera skada på Mälaren som dricksvattentäkt och Mälarens stränder.

Användare av Seatrack Web förväntas primärt vara Kustbevakningen och dricksvattenproducenter men samtliga aktörer som finansierar modellen kan använda modellen. Exempelvis kan Seatrack Web vara värdefullt för kommuner för att se vilka stränder som utsläppet når till, så att bästa skyddsåtgärder kan genomföras i samarbete med Kustbevakningen och räddningstjänst.

Båtklubbar och verksamheter som kan riskera att orsaka utsläpp har nytta av Seatrack Web för att dels snabbt kunna förvarna om hur ett utsläpp sprids, och dels för att kunna spåra upp ursprunget till ett observerat utsläpp.

Preliminärt program

Under dagen kommer olika presentatörer berätta om Seatrack Web och varför det behövs i Mälaren:

- Hur Seatrack Web är en essentiell del i de regionala oljeskadeskyddsplanerna (Länsstyrelserna)
- Vad är Seatrack Web och hur fungerar verktyget? (SMHI)
- Kustbevakningen om deras arbete och Seatrack Web
- Exempel från verkligheten om hur Seatrack Web använts för att minimera skada från oljeutsläpp (exempel från aktörer i Väneren samt en dricksvattenproducent i Mälaren)

Vem ska närvara?

Mötet riktar sig främst till:

- Kommuner med strandlinje mot Mälaren eller mot de större vattendragen som mynnar ut i Mälaren
- Aktörer/verksamheter som nyttjar Mälaren, eller själva riskerar att påverka Mälaren, exempelvis båtförbund, båtklubbar, större verksamheter och industrier.

Vi ser gärna deltagande från såväl räddningstjänstverksamhet (nationell och kommunal) som representanter för kommunernas miljöförvaltningar, tekniska förvaltningar och säkerhetsfunktioner men även från regionala myndigheter som vill vara med och bidra till ett effektivt arbete runt Mälaren.